

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 129/04-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha v konaní o sťažnosti E. K., bytom K., zastúpenej advokátkou JUDr. J. P., K., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 52/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 17 C 443/93 a sp. zn. 16 C 722/92), za účasti Okresného súdu Košice II, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Eriky Kovalikovej na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 52/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 17 C 443/93 a sp. zn. 16 C 722/92) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 52/99 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. E. K. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 15 000 Sk (slovom pätnásťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je p o v i n n ý uhradiť E. K. trovy konania v sume 9 342 Sk (slovom deväťtisíctristoštyridsaťdva slovenských korún) na účet jej právnej zástupkyne advokátky JUDr. J. P., K., do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 129/04 zo 16. apríla 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť E. K., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 52/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 17 C 443/93 a sp. zn. 16 C 722/92).

Zo sťažnosti vyplýva, že Zdroj Košice, š. p., podal 8. júla 1992 bývalému Mestskému súdu Košice návrh, ktorým sa s poukazom na uzavreté dohody o hmotnej zodpovednosti proti sťažovateľke a ďalším dvadsiatim piatim odporkyniam domáhal náhrady škody s príslušenstvom z dôvodu schodku zisteného pri inventúre.

Sťažovateľka uviedla, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo vydané rozhodnutie vo veci samej.

Sťažovateľka sa domáhala, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 000 Sk. Sťažovateľka taktiež žiadala prikázať okresnému súdu, aby v označenom konaní konal bez zbytočných prietahov.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 741/04 doručeným ústavnému súdu 14. mája 2004, v ktorom okrem iného uviedol:

„Po oboznámení sa s predloženou sťažnosťou, ako aj s napadnutým spisom tunajšieho súdu, v ktorom sú namietané prietahy v konaní, Vám predkladám nasledujúce vyjadrenie zamerané na Vami položené otázky:

- predmetný spor možno hodnotiť ako skutkovo náročný už aj s ohľadom na počet účastníkov sporu v procesnom postavení žalovaných, ktorých je 26, pričom uvedená situácia zapríčinila aj procesné prekážky, spôsobené nemožnosťou doručovania zásielok niektorým z účastníkov konania.

- chronológia procesných úkonov:

- žaloba bola podaná na bývalom Mestskom súde v Košiciach dňa 8. 7. 1992, kde bola evidovaná pod sp. zn. 16 C 722/92.*
- dňa 28. 8. 1992 bola žalobcovi zasielaná výzva na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh a zároveň bol predvolaný na upresnenie údajov o žalovaných.*
- dňa 13. 1. 1993 bol rovnopis návrhu zaslaný na vyjadrenie žalovaným.*
- dňa 3. 2. 1993 vyzvala konajúca sudkyňa žalobcu, aby upresnil adresy tých žalovaných, od ktorých sa zásielka vrátila ako nedoručiteľná.*

- po oznámení žiadaných adries bol dňa 11. 10. 1993 daný pokyn pre opätovné doručenie návrhov žalovaným, u ktorých bolo prvé doručovanie bez pozitívneho výsledku.
- dňa 26. 1. 1994 bol žalobca opätovne vyzvaný na oznámenie adresy žalovanej v 16. rade, keďže na ním uvedenej adrese nebýva.
- opatrením predsedu súdu zo dňa 11. 7. 1994 bola predmetná vec podľa § 2 ods. 2 Spravovacieho poriadku pridelená do súdneho oddelenia JUDr. T. V.
- opatrením predsedu súdu zo dňa 1. 3. 1995 bola predmetná vec podľa § 2 ods. 2 Spravovacieho poriadku pridelená do súdneho oddelenia JUDr. D. B.
- dňa 25. 4. 1995 bol rovnopis návrhu zasielaný na vyjadrenie žalovaným, ktorí sa k nemu doposiaľ nevyjadrili a zároveň bola zisťovaná adresa trvalého pobytu žalovaných, ktorí sa na adrese uvedenej žalobcom nezdržiavajú.
- dňa 8. 5. 1995 bol urobený dotaz na Centrálnu evidenciu obyvateľov ohľadom zistenia adries troch žalovaných a žalobca bol vyzvaný na predloženie 4 rovnopisov svojho návrhu.
- dňa 4. 7. 1995 bol daný pokyn pre doručenie návrhov 7 žalovaným cestou príslušných OO PZ.
- dňa 30. 4. 1996 bolo opäť realizované doručovanie tým žalovaným, ktorým sa zásielky doposiaľ nepodarilo doručiť.
- dňa 20. 8. 1996 bol určený termín pojednávania na deň 23. 10. 1996.
- pojednávanie, určené na deň 23. 10. 1996, bolo z dôvodu procesných prekážok odročené na deň 27. 11. 1996.
- dňa 27. 11. 1996 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom predvolania ďalších žalovaných.
- dňa 24. 3. 1997 bola vec prikázaná opatrením predsedu súdu do súdneho oddelenia JUDr. M. P.
- dňa 16. 10. 1997 bol určený termín pojednávania na deň 3. 11. 1997.
- dňa 3. 11. 1997 sa uskutočnilo pojednávanie a bolo odročené na 17. 11. 1997.
- pojednávanie, konané dňa 17. 11. 1997, bolo odročené na neurčito a právnej zástupkyňi žalobcu bolo uložené v lehote 5 dní oznámiť žiadané skutočnosti.
- dňa 9. 4. 1998 bol určený termín pojednávania na deň 4. 5. 1998.

- *pojednávanie, určené na deň 4. 5. 1998, bolo odročené na deň 27. 5. 1998.*
- *na pojednávaní, konanom dňa 27. 5. 1998, bol návrh proti žalovaným, ktoré dlžnú sumu žalobcovi uhradili, vzatý späť v dôsledku čoho bolo vyhlásené uznesenie, ktorým bolo konanie proti týmto žalovaným zastavené a proti ostatným žalovaným bol nárok vylúčený na samostatné konanie.*
- *uznesenie o zastavení konania a vylúčení nároku nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 12. 1998 po jeho opakovanom doručovaní niektorým žalovaným v mesiacoch august, september a október 1998.*
- *vylúčený nárok je evidovaný pod sp. zn. 20 C 52/99.*
- *v apríli 2000 bol určený termín pojednávania na deň 3. 5. 2000.*
- *pojednávanie, konané dňa 3. 5. 2000, bolo odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti zástupcu žalobcu a predvolaných svedkov.*
- *dňa 8. 2. 2002 bol určený termín pojednávania na deň 27. 2. 2002.*
- *dňa 27. 2. 2002 sa uskutočnilo pojednávanie a bolo odročené na 27. 3. 2002.*
- *pojednávanie, uskutočnené dňa 27. 3. 2002, bolo odročené na neurčito za účelom predloženia ďalších návrhov na doplnenie dokazovania zo strany žalobcu.*
- *dňa 24. 4. 2003 bola predmetná vec v súlade s Rozvrhom práce tunajšieho súdu pre príslušný kalendárny rok presunutá do súdneho oddelenia sudkyne JUDr. S. Z.*
- *dňa 11. 11. 2003 bol určený termín pojednávania na 17. 2. 2004.*
- *dňa 17. 2. 2004 sa uskutočnilo pojednávanie a bolo odročené na 11. 5. 2004 za účelom predvolania ďalších svedkov a predloženia listinných dokladov zo strany žalobcu.*

- zo spisu neboli zistené prekážky postupu súdu podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

- za prieťahy spôsobené sťažovateľkou by bolo možné považovať jej neúčast' na pojednávaniach, konaných v dňoch 3. 11. 1997, 4. 5. 1998 a 27. 2. 2002, z toho na prvom a treťom z uvedených bez ospravedlnenia a na druhom z nich jej neúčast' ospravedlnila jej právna zástupkyňa, avšak bez uvedenia dôvodu.

- pokiaľ ide o prieťahy spôsobené súdom, ich existenciu v určitých časových obdobiach je nutné pripustiť. Zároveň však treba uviesť, že tieto vznikli na objektívnom

podklade za prispenia procesných prekážok vznikajúcich v priebehu konania bez akéhokoľvek prispenia zo strany súdu.

- posúdenie zbytočnosti prieťahov ponechávam na zváženie ústavnému súdu: z môjho pohľadu by bolo možné hodnotiť prieťahy vzniknuté v jednotlivých konaniach, teda aj v tomto konkrétnom konaní, ako subjektívne zbytočné len za predpokladu vytvorenia objektívne priaznivých podmienok na rozhodovaciu činnosť sudcov tunajšieho súdu, spočívajúcich v takom množstve pridelených vecí, v ktorých by aspoň pri vynaložení maximálneho úsilia bolo možné konať priebežne vo všetkých pridelených veciach.

- na vzniknuté prieťahy v danom konaní má vplyv práve enormná zaťaženosť sudcov tunajšieho súdu, teda i tých, ktorí v tejto veci boli zákonnými sudcami a JUDr. S. Z., ktorá vo veci koná v súčasnosti, opakovaná zmena zákonných sudcov v konaní, ktorí sa museli vždy s vecou nanovo oboznámiť, jej skutková obtiažnosť, spočívajúca vo vypočutí všetkých účastníkov a navrhovaných svedkov, ako i procesné prekážky spôsobené opakovanou neúčinnosťou doručovania zásielok niektorým účastníkom konania.“

Prehľad úkonov okresného súdu uvedený v písomnom vyjadrení predsedu okresného súdu z 13. mája 2004 sa zhoduje so zisteniami ústavného súdu po oboznámení sa s na vec sa vzťahujúcim spisom okresného súdu. Pri posudzovaní, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní, však ústavný súd bral do úvahy všetku dokumentáciu obsiahnutú v predložennom spise a všetky relevantné skutočnosti, ktoré z nej vyplývali.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Sťažovateľka zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (napr. IV. ÚS 59/03), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne až právoplatným rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 157/02). K vytvoreniu „stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (napr. III. ÚS 127/03).

Preto je základnou povinnosťou súdu a sudcu zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť

pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Toto hodnotenie však nemôže byť mechanické, ale musí sa prihliadať aj na to, čo je pre účastníka namietaného konania, ktorý podal sťažnosť ústavnému súdu „v stávke“ (napr. IV. ÚS 7/02).

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 52/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 17 C 443/93 a sp. zn. 16 C 722/92) ide o spor, v ktorom navrhovateľ (t. č. ZDROJ KOŠICE, a. s., Košice ako právny nástupca Zdroj, š. p., Košice) uplatňuje voči sťažovateľke a ďalším 25 odporčykyniam nárok na náhradu škody s príslušenstvom z dôvodu schodku zisteného pri inventúre. Ústavný súd zastáva názor, že ide o vec, ktorá patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľky a okresného súdu ani z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej zložitosti veci. Na druhej strane ústavný súd pripúšťa možnosť skutkovej zložitosti veci, na čo poukázal aj predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti. Skutková zložitosť vyplýva jednak z potreby vykonania rozsiahlejšieho dokazovania, ale aj z počtu účastníkov na strane odporcu, čo malo vplyv na predĺženie konania (aj v dôsledku nutnosti zisťovania adres odporčykýň a problémov s doručovaním písomností).

Vychádzajúc však zo samotnej dĺžky konania, jeho priebehu a najmä z doteraz dosiahnutých výsledkov ústavný súd nezistil natoľko závažné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené v súvislosti so zložitosťou konania.

2. Zo správania sťažovateľky ako účastníčky konania v procesnom postavení odporkyne v prvom rade ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť jej podiel (resp. jej právnej zástupkyne) na vzniku zbytočných prietahov v namietanom konaní. Neúčast' sťažovateľky na pojednávaniach konaných v dňoch 3. novembra 1997, 4. mája 1998 a 27. februára 2002 nemala podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na stav konania ku dňu vydania tohto nálezu zásadný vplyv na jeho doterajšiu dĺžku.

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či došlo ku zbytočným prietahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci. Ústavný súd zistil obdobia nečinnosti, ktoré výrazne negatívne ovplyvnili jeho priebeh. Ide predovšetkým o tieto obdobia nečinnosti:

- od 3. februára 1993 (zaslanie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku) do 11. novembra 1993 (pokyn na opätovné doručenie rovnopisov návrhu odporkyňiam), t. j. v trvaní 8 a pol mesiaca,

- od 26. januára 1994 (zaslanie výzvy navrhovateľovi na oznámenie adresy odporkyne v šestnástom rade) do 25. apríla 1995 (zaslanie rovnopisu návrhu odporcom, ktorí sa k nemu dosiaľ nevyjadrili), t. j. v trvaní 15 mesiacov,

- od 27. novembra 1996 (pojednávanie) do 16. októbra 1997 (nariadenie termínu pojednávania), t. j. v trvaní 10 a pol mesiaca,

- od 17. novembra 1997 (pojednávanie) do 9. apríla 1998 (príkaz zákonného sudcu, ktorým nariadil termín pojednávania), t. j. 4 a pol mesiaca,

- od 27. mája 1998 (pojednávanie) do 6. apríla 2000 (nariadenie termínu pojednávania), t. j. v trvaní 21 mesiacov,

- od 3. mája 2000 (pojednávanie odročené na neurčito pre neprítomnosť žalobcu) do 8. februára 2002 (nariadenie termínu pojednávania), t. j. v trvaní 21 mesiacov,

- od 27. marca 2002 (pojednávanie) do 11. novembra 2003 (nariadenie termínu pojednávania), t. j. 19 a pol mesiaca,

Spolu obdobie úplnej nečinnosti okresného súdu predstavuje 8 rokov a 4 mesiace.

Počas období označených v sťažnosti ako obdobia nečinnosti (od 15. februára 1993 do 8. mája 1995, od 18. mája 1995 do 23. októbra 1996, od 27. novembra 1996 do 3. novembra 1997 a od 27. mája 1998 do 3. mája 2000) okresný súd síce vykonal množstvo jednoduchých úkonov, ktoré však z hľadiska dokazovania v merite veci neboli významné. Išlo najmä o úkony súvisiace so zisťovaním pobytu účastníkov, žiadosti o doručovanie zásielok prostredníctvom orgánov Policajného zboru a príписы určené navrhovateľovi, v ktorých ho okresný súd žiadal o upresnenie adres odporkýň. V tejto súvislosti ústavný súd už rozhodol, že „závažnosť doby nečinnosti súdu sa zvyšuje, keď po nej nasledujú jednoduché úkony, ktoré si nevyžadovali dlhodobé štúdium alebo inú prípravu“ (III. ÚS 101/01). Zatiaľ posledné pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 11. mája 2004 a okresný súd ho odročil na neurčito, čo zdôvodnil tým, že kvôli podaniu sťažnosti ústavnému súdu mu bude zaslaný predmetný spis.

Ústavný súd konštatuje, že okresnému súdu sa nepodarilo počas dvanástich rokov, ktoré uplynuli od začiatku konania, zabezpečiť dostatok relevantných dôkazov na to, aby bolo možné v merite veci rozhodnúť.

Okresný súd vo svojom vyjadrení z 13. mája 2004 sám pripustil existenciu prietahov spôsobených súdom v určitých časových obdobiach. Ústavný súd sa nemohol stotožniť s jeho tvrdením, že zbytočné prietahy v konaní vznikli v dôsledku „*enormnej zaťaženia sudcov a opakovanej zmeny zákonných sudcov*“. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 76/03, II. ÚS 26/03) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Vyššie uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je na ňom vedené pod sp. zn. 20 C 52/99 (pôvodne vedené pod sp. zn. 17 C 443/93 a sp. zn. 16 C 722/92), došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza s'ťažovateľka očakávajúca rozhodnutie súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovateľka vo svojej s'ťažnosti žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej s'ťažnosti. Poukázala

najmä na to, že „*neúmerne dlhé 12-ročné konanie vyvoláva nesmierny psychický tlak, čo sa odzrkadľuje aj na zdravotnom stave sťažovateľky, ktorá trpí najmä problémami zažívacieho traktu spôsobených permanentnou nervozitou*“.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Sťažovateľka v sťažnosti odôvodnila rozsah požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia (300 000 Sk) stavom právnej neistoty, ktorý negatívne ovplyvňuje jej životné a sociálne podmienky a tiež aj jej rodiny. Je pod dlhodobým psychickým tlakom, čo sa negatívne odzrkadľuje aj na jej zdravotnom stave.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na celkovú dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 52/99, ale tiež vzhľadom na procesné postavenie sťažovateľky v napadnutom konaní, no hlavne s prihliadnutím na význam konania pre ňu považoval ústavný súd za primerané priznať jej sumu 15 000 Sk ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 v spojení s § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Táto suma podľa ústavného súdu zodpovedá primeranému finančnému zadosťučineniu sťažovateľky za ujmu, ktorú utrpela. Pri stanovení jej výšky prihliadol ústavný súd aj na doklad z 29. januára 1992 nachádzajúci sa v preskúmanom spise na č. l. 64, z ktorého vyplýva, že sťažovateľka uznala svoj podiel na schodku na konečnom zúčtovaní inventúry a vyjadrila ochotu uhradiť ho.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. J. P., uplatnených v podaní z 22. marca 2004 a z 28. mája 2004. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3,

§ 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd pri priznaní trov konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2003, ktorá bola 13 602 Sk. Úhrada bola priznaná v celkovej výške 9 342 Sk za 2 úkony po 4 534 Sk a 2 x 136 Sk režijný paušál (§ 19 vyhlášky).

Úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou tohto rozhodnutia“ rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2004